

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr 4854/II/B/W/2.

66147
Warszawa, dn. 8.II.21 r. 1921 r.
Ker.

Do

/Według rozdzielnika/.

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis raportu
attaché wojsk. P.P. w Rzymie z dnia 11 stycznia 1921 r. za
N-rem 273 o rzekomym sojuszu włosko-niemieckim.-

1 załącznik.

Za zgodność:

Nieukhona

W/z. Szef Oddziału II

/-/ P R Z E Z D Z I E C K I

Mjr.Szt.Gen.

OTRZYMUJA:

Generalna Adjutantura Nacz.Wodza.

M.S.Wojsk.Oddział II Sztabu.

M.S.Zagr. /Oficer łącznikowy/L

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 66147 dnia 15/II 1921 r.

Wydział

162

Rzym 11 stycznia 1921.

273.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH

ODDZIAŁ II

W WARSZAWIE.

Miałem dzisiaj konferencję z P. Kowalskim, Połtem Polskim przy Watykanie i okazuje się że pogłoski szerzące się w sferach dyplomatycznych w Polsce o Monsiniorze Gerlachu, szpiegu niemieckim, że jakoby miał powrócić do Rzymu pod zmienionem nazwiskiem, jest fałszywą.

Nieprawdą jest również, że odezwa kardynała Bertrama była skutkiem jego akcji i że istnieje tajny sojusz między Włochami a Niemcami, zawarty w Pazdzierniku roku 1920. Także nieprawdą ^{x)} *podobnym* jest że został zawarty układ między Anglią a Niemcami w połowie listopada 1920 r., mający na celu obalenie potęgi Francji. W układzie tym miał pośredniczyć generał Malcolm /anglik/ i pułkownik Birkham. Układ jakoby miał być podpisany w Monachium przez Nuncjusza Pacelli.

Pan Poseł ma dokładne wiadomości że Mgr. Gerlach bawił wprawdzie w Watykanie podczas wojny, ale został wydalony w biegu wojny bo pomagał defektyzmowi. Watykan podejrzewając Gerlacha o szpiegostwo na korzyść Niemców, aby uniknąć skandalu, ułatwił Gerlachowi wyjazd do Szwajcaryi i dopiero potem wdrożył śledztwo. Na Gerlacha zapadła zaoczna kara więzienia.

Podczas swego pobytu w Szwajcaryi, Gerlach zakochał się w Holendce, pannie z dobrego domu, i mając zamiar ją poślubić, napisał do Ojca Świętego z prośbą o zwolnienie go ze ślubów kościelnych. Na to

x) So. jednakowoż porozumienia ustne

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSELSTWIE POLSKIM
= W RZYMIE =

- 2 -

odpowiedzi nie otrzymał, i wtedy przyjechał do Rzymu pod fałszywym nazwiskiem i za fałszywym holenderskim paszportem i zagroził Watykanowi, że ogłosi pamiętniki jakoby bardzo kompromitujące Watykan. Gerlach oddany po dozór żandarmeryi włoskiej, uciekł do San Moritz, gdzie sfałszował dokumenty zwalniające go ze ślubów kościelnych. Watykan zaś zawiadomił rodzinę holenderską o fałszerstwie ostrzegając przed Gerlachem.

W sprawie Szlązka pracuje tu głównie w Watykanie kanonik Sander z Wrocławia /niemiec/, nie mający uprawnień oficjalnego stanowiska lecz posiadający do dyspozycji duże sumy pieniężne i bardzo nieżyczliwy dla Polaków.

Wszystkich tych wiadomości chciał mi udzielić Pan Poseł i wysyłam na Jego prośbę odpowiedzialność.

Attache Wojskowy
/Maj. Poninski/.

[Handwritten signature]